

МЕДИА МОНИТОРИНГ

01 АПРИЛ 2022 г.

Член на:

Източник: МОСВ

Заглавие: Министър Борислав Сандов участва в среща на министрите на околната среда на страните от ОИСР

Линк: <https://www.moew.government.bg/bg/ministur-borislav-sandov-uchastva-v-sresta-na-ministrite-na-okolnata-sreda-na-stranite-ot-oisr/>

Текст: Заместник министър-председателят по климатични политики и министър на околната среда и водите Борислав Сандов участва в дискусия за прехода към нулеви емисии и ускоряване на дейностите за справяне със загубата на биоразнообразие, която се проведе по време на Министерската среща на Комитета по екологична политика на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Това е първото участие на България на ниво министър след придобиването на статута „участник“ в Комитета през август 2021 г., както и първото след решението на Съвета на ОИСР от 25 януари 2022 г. за започване на разговори за присъединяване с държавите кандидати, между които е и България. Участието на

министър Сандов дава ясен сигнал за принадлежността и подкрепата от страна на България за политиките на ОИСР в областта на опазването на околната среда.

Министър Сандов назова основните предизвикателства в прехода към нулеви емисии и акцентира на промените в световния ред през последните десетилетия. Той подчерта, че едно обществото, устойчиво на климата, трябва да включва всички заинтересовани страни във всички държави. Министърът заяви, че новата колективна количествена цел следва да бъде крайъгълен камък при определяне на приоритети за действия по климата, както и да подпомага изграждането на рамка за финансиране на постигането на целта от 1,5° C.

В сесията, посветена на опазването на биоразнообразието, министър Сандов подчерта важната роля на България като държава с почти 35% покритие на територията от мрежата НАТУРА 2000 и амбиция за увеличаване на защитените територии. Той се спря на необходимостта от използване на решения, базирани на природата, при формирането на политиките по околна среда и допълни, че в момента се разработват нови и стриктно се прилагат съществуващите планове за действие за опазване на застрашени видове и борба с инвазивните видове.

По темата за подобряване на човешкото здраве и безопасност министър Сандов каза, че е необходим холистичен подход и е важно да се вземат предвид множество компоненти. Затова, освен по политиките за подобряване качеството на въздуха, трябва да се работи и върху ефектите от изменението на климата, качеството на водата и предизвикателствата, свързани със загубата на биоразнообразие. Той представи две програми за финансиране на дейности за подобряване качеството на въздуха на стойност от 800 млн. лв. европейско и национално финансиране. Тези инвестиции са в пряка връзка с обещаното от министър Сандов при встъпването му в длъжност - за отпускане на значителни финансови средства, чрез които плановите и мерките за подобряване качеството на въздуха да не остават само на хартия.

В дискусиата за екологично образование министър Сандов сподели добри практики за интегриране на темите за опазване на околната среда в програмите на началното и основното образование, както и информационните кампании на МОСВ във връзка с честванията на дните на околната среда от международния календар.

По темата за замърсяването с пластмаси той сподели, че преодоляването на тази криза изисква намаляване на пластмасовите продукти за еднократна употреба и постепенно премахване на пластмасовите опаковки, които се използват предимно като елемент от продуктивния маркетинг. По линия на превенцията трябва да се продължат настоящите и да се предприемат нови политики за намаляване потреблението на пластмаси и премахване на ненужното им използване. Това може да се постигне чрез политики за стимулиране на повторната употреба, забрани за определени продукти или чрез специфични изисквания за дизайн, опаковане и маркетинг на различни продукти. Въпреки това, следва да се търси баланс между законовите изисквания и ограничения и естествените резултати от възможните промени в поведението на потребителите и отговорното бизнес поведение.

Министрите на околната среда приеха декларацията „Устойчива и здравословна среда за всички“.

[Източник: Novini.bg](http://Novini.bg)

Заглавие: На 1 април започва пролетното почистване на София

Линк: <https://novini.bg/bylgariya/obshtestvo/711878>

Текст: Кампанията по пролетното почистване на София, организирана от Столичния инспекторат, започва на 1 април и ще продължи до 15 април, съобщават от инспектората.

Целта е да бъдат привлечени повече доброволци в почистване на града, които да почистят, там където живеят, учат и работят.

Участие в кампанията може да се заяви на телефон 02 9377 566 или на имейл inspectorat@inspectorat-so.org, както и във всеки районен инспекторат. Осигуряват се ръкавици и чували, логистика и информация за местата за почистване. В рамките на кампанията ще се организират дейности, с които да се почистят и облагородят само места за обществено ползване като: прилежащи територии към жилищни сгради, еднофамилни къщи, общински учреждения, детски и спортни площадки, градинки, междублокови пространства, училищни дворове, детски заведения. Ще се възстановяват и боядисват пейки, ще се засаждат от доброволци със собствен посадъчен материал дървета, храсти и цветя в градинки, междублокови пространства и паркове, територии около манастири, крайградски места и зони за отдих. В рамките на кампанията ще бъдат премахнати изоставени, ръждясали табели от стълбове по улици и булеварди.

От инспектората обръщат внимание, че в контейнерите за битови отпадъци и тези за разделно събиране на отпадъци от опаковки не се поставят отпадъци от почистването на мазета, тавани и общи части на сгради строителни отпадъци от ремонтни дейности, опасни отпадъци, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. Едрогабаритните отпадъци от домакинствата, които поради своята големина и/ форма не могат се поставят в контейнерите за битови отпадъци, се поставят до тях съгласно график за всеки район.

Събраните от почистването отпадъци да се поставят в чували, съгласно указанията на инспекторите. Не се допуска кастрене, рязане, премахване на клони на дървета и храсти без разрешително от районната администрация. Клони от кастрене на дървета и храсти не трябва да се смесват с едрогабаритните отпадъци. Зелените отпадъци се събират разделно от останалите и се изхвърлят до контейнерите за битови отпадъци.

Столичната община е разположила на 93 места 113 броя специализирани контейнери за текстил и кожени отпадъци за изхвърляне на стари текстилни отпадъци от домакинствата. Информация може да се намери на интернет страницата на Столичния инспекторат.

Събирането на опасни отпадъци от домакинствата става чрез организираната система на Столична община от „Балбок Инженеринг“ АД. Такива отпадъци са

лакове и бояджийски материали, живак и живаксъдържащи уреди, домакински препарати и химикали, мастила и замърсени опаковки, фармацевтични продукти / лекарства с изтекъл срок на годност/. Системата е организирана чрез заявка на телефона на фирмата 0700 11 750 и чрез мобилен пункт.

Събирането на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване става чрез организираната система на Столична община от фирмите "Екобултех" АД за районите „Красна поляна" и „Овча купел"; телефон за приемане на заявки: от понеделник до петък 02/441 50 56, 02/441 50 57, 02/441 50 58, 0888 602 916, а за събота на телефон 0888 602 916. „Елтехресурс" АД събира излязло от употреба електронно и електрическо оборудване от всички останали райони на територията на Столична община. Телефон за приемане на заявки: 0800 14 100, 0886 229 956 и 0884 610 254, информират от инспектората.

Източник: Дневник

Заглавие: Нов протест ще има днес в Павликени срещу проекта за изгаряне на отпадъци

Линк:https://www.dnevnik.bg/zelen/2022/03/31/4331237_nov_prottest_shte_ima_dnes_v_pavlikeni_sreshtu_proekta/

Текст: Днес от 16 ч. в Павликени ще има протест срещу изграждане на завод за каменна вата, в който ще се изгарят отпадъци. Това бе една от темите, представени в пресконференция на природозащитните организации Асоциация на парковете в България и СДП БАЛКАНИ.

Природозащитниците, които днес приключват общия си проект "Информирано гражданско участие в полза на природата", разясниха още казуси, в които активните местни групи са от ключово значение за предотвратяване на рискове за природата и човешкото здраве. Два случая, които показват ролята на гражданското участие, са инвестиционни проекти край Павликени (завод за каменна вата и изгаряне на отпадъци) и Монтана (кариера за добив на пясък в близост до питейни води).

Критиките към двете инвестиционни предложения са заради противоречие с екологичното законодателство, заплахи за здравето, природата и поминъка на местните хора. Природозащитниците изразиха надежда, че все пак институциите ще чуят аргументите на протестиращите и ще предприемат съответните мерки, които ще гарантират, че проектите няма да се осъществят.

Павликени и изгарянето на отпадъци

Данита Заричинова от "За Земята" представи накратко рисковете за природата и здравето на хората от инвестиционното намерение на фирма "Петрургия", собственост на Румен Гайтански - Вълка, за изграждане на завод за каменна вата, което породило недоволство на гражданите от пет общини. Един от основните проблеми според нея е, че в бъдещия завод се предвижда да се изгарят по 1 160

тона RDF (отпадъци) на денонощие или 423 400 тона отпадъци на година, което ще задълбочи още повече проблемите с отпадъците в България. Според йерархията на управлението на отпадъци изгарянето е последна алтернатива, а третирането на отпадъците следва да се провежда в близост до мястото на възникване.

Заричинова допълни, че заводът ще причини сериозни здравни и екологични рискове, тъй като до момента в Доклада за оценка на въздействие върху околната среда (ДОВОС) липсва изобщо информация какво ще се случва с дънната и летливата пепел, липсва информация относно мониторинга на вредните емисии в атмосферата и има сериозни неясноти по отношение на използването на водите и опазване на биоразнообразието в района.

Мирослава Попова от СДП БАЛКАНИ припомни, че борбата на местните хора започва още през 2013 г. с референдуми против изграждането и експлоатирането на кариери в землищата на селата Върбовка и Димча. След общественото обсъждане на ДОВОС на 06.01.22 г. представители на бизнеса, земеделци, местни хора, природозащитни организации изпратиха отрицателни становища. Местна гражданска инициатива ЗА ПАВЛИКЕНИ организира граждански протести и инициира подписка против инвестиционното предложение. Подобни петиции последваха и в съседните общини.

Освен за здравето и природата си, жителите на засегнатите райони са загрижени и че бъдещото инвестиционно намерение със сигурност ще застраши и археологически ценен обект. Най-голямата базалтова могила в региона, позната като Камъка, вече е била увредена в резултат на проби чрез взрив, допълни Попова.

"Този обект ще застраши здравето на хората, природата и туристическата ценност на района. За да не се случи това, днес от 16 ч. в община Павликени ще се проведе протест по време на заседанието на общинския съвет. Целта е съветниците да вземат решение, че представителите на община Павликени и кметство Върбовка ще гласуват "против", а не "въздържал се" на новото заседание на Експертния съвет към РИОСВ - съобщи Мирослава Попова пред събралите се медии.

Кариера в близост до питейни води

Не по-малък проблем според природозащитниците създава и едно друго инвестиционно намерение - за кариера за добив на пясък и пресевна инсталация в землищата на селата Палилула и Охрид, област Монтана. Петко Цветков от СДП БАЛКАНИ обясни в детайли опасностите от изграждането на обекта там, между които: близостта на кариерата до двата бряга на река Ботуня и до къщите на селата Палилула и Охрид. Както и това, че пясъкът ще се изземва на дълбочина до 2 метра, непосредствено под почвения слой и над нивото на подземните води.

Река Ботуня е чиста, богата на риба, с животинско многообразие и защитени видове като горчивка, малка кротушка, черна и бяла мряна, обикновен и балкански щипок, блатна костенурка, видра. А в близост се намират и две защитени зони от "Натура 2000" мрежата. Затова притесненията на природозащитниците и местните са, че построяването на кариерата ще наруши ландшафта на реката, ще замърси подпочвените и питейните води и ще доведе до пресъхване на кладенците, шумово замърсяване и замърсяване на въздуха.

Петко Цветков допълни, че проектът се характеризира и с множество нарушения на законодателството, като например това, че решението по Оценката на околната среда и водите е изгубило правно действие. Факт, който е установен от двама министри на околната среда и водите, но РИОСВ - Монтана, продължава да процедира инвестиционни предложения, свързани с кариерата. Освен това през 2015 година влиза в сила План за управление на речния басейн (ПУРБ) в периода 2016-2021, който напълно забранява махането на почвения слой над подземното водно тяло за питейни нужди и заедно с това добива на инертни материали на по-малко от 50 метра от реката. Според обобщението на Цветков цялата кариера е недопустима съгласно този план.

Източник: Капитал

Заглавие: Брюксел иска да удължи живота на стоки, дрехи и електроника

ЕК предлага дрехи, мебели и смартфони да бъдат по-стандартизирани, издръжливи, лесни за поправка и рециклиране

Линк: https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2022/03/31/4331258_brjuksel_iska_da_udulji_zivota_na_stoki_drehi_i/

Текст: Европейската комисия (ЕК) предлага нови правила, които да направят "почти всички" физически стоки на пазара в ЕС екологични, устойчиви и по-енергийно ефективни. Брюксел иска дрехи, мебели и смартфони да бъдат по-стандартизирани, издръжливи, лесни за поправка и рециклиране. Етикетите и упътванията на специфичните продукти също ще гарантират, че потребителите знаят за въздействието върху околната среда от техните покупки, а всички регулирани продукти ще имат дигитални продуктови паспорти. Това ще улесни поправката или рециклирането на продуктите, както и проследяването по веригата на доставки на частите им. Целта е да се отговори на изискванията на "зелената" и "кръгова" икономика. Производителите ще бъдат длъжни да прилагат указания за ремонта на стоките, както и да осигуряват резервни части и възможност за ремонт не само във фирмени сервиси.

"Смартфонът не трябва да губи функционалността си само защото батерията се разпада", каза Франс Тимерманс, вицепрезидент на ЕК, отговорен за Зелената сделка, посочвайки собствения си телефон на пресконференцията.

"На този телефон дори не мога да сменя батерията, без да се налага да отида на място, където го разглобяват напълно, трябва да е както преди - просто да го извадя и да сложа друга", каза той. Частите на съдомиялната машина трябва да се сменят лесно, дрехите трябва да издържат по-дълго от три изпирания и да могат да се рециклират", допълни той.

Като част от пакета ЕК предложи конкретни мерки в текстилния и строителния сектор.

Край на "бързата мода"

Потреблението на текстил в Европа има четвъртото най-силно въздействие върху околната среда и изменението на климата след храната, жилищата и мобилността. ЕК обаче предвижда това да се промени. Бързата мода, която възникна в края на 90-те години и беше свързана с евтини, нискокачествени дрехи с кратък живот, няма да бъде повече толерирана в рамките на ЕС. Новото законодателно предложение има за цел да стимулира производството и използването на устойчиви платове.

Досегашните изисквания за екопроектиране са спестили на потребителите 120 млрд. евро и доведоха също така до намаляване с 10% на годишното потребление на енергия от обхванатите продукти. До 2030 г. новата рамка може да доведе до икономии на първична енергия, която съответства приблизително на 150 млрд. куб. м природен газ или е почти равностойно на вноса на руски газ в ЕС.

За да се справи с бързата мода, стратегията призовава компаниите да намалят броя на колекциите на година и да предприемат мерки, за да намалят до минимум въглеродния си и екологичен отпечатък. Допълнително, потребителите ще разполагат с повече информация как да използват отново, поправят и рециклират дрехите си, също за качеството им, което ще предотврати опити на фирми за "green washing" или зелен PR. В стратегията на ЕС за устойчиви и кръгови текстилни изделия се определя още визия и конкретните действия, с които да се гарантира, че до 2030 г. текстилните изделия, продавани на пазара на ЕС, са трайни и подлежат на рециклиране, са произведени във възможно най-голяма степен от рециклирани влакна, не съдържат вредни вещества и са произведени при зачитане на социалните права и околната среда. Йона Попеску от неправителствената организация "Екологична коалиция за стандарти" споделя пред ВСС, че подкрепя предложението на комисията и че новите правила ще спомогнат за по-дълъг жизнен цикъл на дрехите и тяхната повторна употреба вместо обличането им по веднъж и захвърлянето им. "Новите изисквания ще забавят "бързата мода" налагайки нови правила за текстила на европейските пазари", допълва тя.

Тамара Чинчик от мозъчния тръст за модната индустрия, Fashion Round Table също споделя, че европейската стратегия може да има револвиращ ефект и в други страни, като Европа може да стимулира и производители от Великобритания да се ориентират към по-екологично производство в модната индустрия.

Източник: [Bloombergtv.bg](https://www.bloombergtv.bg)

Заглавие: Българска компания работи върху "зелена" опаковка за паста за зъби

Линк: <https://www.bloombergtv.bg/a/17-v-razvitie/105002-aroma-shte-predlaga-pasta-za-zabi-v-lesna-za-retsiklirane-tubichka>

Текст: Ситуацията в Украйна все още няма пряко отражение върху нашите планове и зелени инициативи. Към момента не наблюдаваме недостиг на суровини за нашия бизнес. Суровини има, но са по-скъпи и от там нататък всичко се прекалкуира, което води до повишаване на цените. Това е и прекият ефект, който наблюдаваме. Това коментира Димитър Луканов, изпълнителен директор на Арома АД, в интервю на Роселина Петкова за рубриката „Made in green“ в предаването „В развитие“.

По отношение на зелените политики на Арома АД събеседникът подчерта, че компанията му вече повече от 15 години инвестира в подобряване на енергийната ефективност и в намаляване на ресурсите, които потребява. Инвестираме доста агресивно и инвестициите ни в зелени политики надхвърлят 6 милиона евро. В някои случаи те се възвръщат изключително бързо, в други – не толкова, каза Луканов.

„Всичко стартира още през 2008 година, когато дори не се говореше за екология, за зелени сделки, за ефективност. Тогава направихме цялостна подмяна на генерирането на енергия в компанията и преминахме от твърди и течни горива към по-екологичните – природен газ и електричество“.

През 2010 година инвестирахме в нов завод, където заложихме най-високо ниво на енергийна ефективност. В момента се отопляваме с термопомпи и използваме природен газ само там, където е необходимо достигане на много високи температури за технологични нужди. Цялото осветление на нашия бизнес е с енергоспестяващи осветителни тела. Сега ги подменяме с LED тела. По отношение на опаковките сме едни от първите в България, които въведохме използването на рециклирани пластмаси. Голяма част от нашите пластмасови опаковки се произвеждат от 30 до 50% рециклиран материал.

„Фокусирани сме да намалим нашия отпечатък като компания върху ресурсите и отпадъците, които се генерират“, каза Луканов.

Събеседникът сподели, че в момента компанията работи върху проект, с който се надява в течение на тази година да замени една от най-неприятните видове опаковки, а именно тубичките за паста за зъби. Те се произвеждат от композитен материал, който се рециклира изключително трудно. В България изобщо няма места, където да се рециклира и да се използва отново.

„Това, върху което работим в момента, е да създадем такъв тип опаковка, която да подлежи на лесно и достъпно рециклиране“.

По отношение на явлението Greenwashing Луканов подчерта, че с анализ и събиране на информация всеки потребител може да се ориентира дали една компания е зелена или само се рекламира като такава.

„Всеки се опитва да се отличи от другия и някои компании прибягват до изопачаване на определени преимущества и предимства на техните продукти.

Конкретно по отношение на екологията не ми е направило впечатление нещо, което е извън допустимото".